

ԹԱԽԻԾՔ ՀՈԳԵՀԱՌԱԶ

ԱՌ ԽԱՄՐԵԱԼՆ ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ ԿԵՆՈՔ

Հ. ԱԲՐԱՅԱՄ ԱՊՏԱԼԵԱՆ

Ի ՀՐԱԺԵՏԵ ԻՒՐՈՒՄ

Ի ԾՆՈՊԱՑ ԵՒ Ի ՀԱԳԵԿՑՈՐԴ ՄԵՐՉՈՒՈՐՈՅ

ՋԱՑՆ՝ որ ի հնումն երբեմն հրնչեաց երկնաբարբառ հրաւիրանօք՝
«Եւ ոն ազանց հայրդ Արրահամ ի հայրենիդ բոյ յաշխարհէ,
Եւ եկ յերկիր զոր քեզ ցուցից», յերկիր արդար վեհից բաժին,
Նոյն ձայն վերըստին զանխուլ խոսեցաւ:

Զայն հոգեհար՝ իրբեւ ըզսլաք յազեղանէ շեշտ ի թիրախի՝
Թափ ընդ սիրս էանց յառոյգ կենացն ի տիս զարնանազուարթ
Ապտալեան զարմին սերունդ՝ համանուն Հօրն Աբրահամու,

Եւ զնորս ի հրնոյն փոխեաց ի պատկեր:

Գոտեպինդ ի հատանել ահա զուզին բակացական,
Պատրաստագոյն բան զեզիկէ՝ զշամբոյր ծնողացն իսկ ոչ հայցեալ,
Պատանի տիովք՝ հոգովն իւր խելամուտ իրը հինաւուրց,

Գործէ զբայլափոխս ըզէետ կրչովին:

Բարէ, քանի՛ պարաւանդից սրբտի սարիս սիրահիւսկէն
Կայր խըզել նըմա, քանի՛ քամել մըրուրըս բաժակաց,
Այց զառնազին հն ումպը, այո՛, մատուրակեալք թէպէտ յերկնից,

Հաղորդը խառնելոյն ի Գողգոթայն վեհ:

Լալահառաչ կեղերջանօք զհետ նորին հայր և մայր հեծեն . . .
Այլ գոչաւոր բան ի նոցուն ձայն՝ լըսելիք իւր շականջեն . . .
Անջըրպետեն զաշս երկուստեր լըրինք և զաշտք և ծրփուն ծովք,

Ցըմեծ հետաստան կալեալ իւր գագար:

Աստ հոգեկից խանդապատանը՝ արենակցացն յառնեն փոխան.
Մըրօցն ի խորս ինցն երկաւոր իմաստութեան լեալ հետամուտ,
Սակայն սըրտին ի գերաբարձ յալս եթերաց վերանեմէ.

Եւ սլացք սըրտին զլեն զմըտաց թըռչանօք:

Հաւատարիմ կացեալ վերնոյն երկնազեցիկ հրաւիրանաց,
Երրակի Ռվատից նուրիմամբ ձօնէ նախ զանձն իւր յողջակէզ,

Եւ ի կըշիռ՝ օծմամբ կընքին ճակատ և ձեռք նորին յիրկնից,

ի սուրբ նըւիրան վեհին լեղանոյ:

Ի տենչալին յայն ի տօնուս աւուր կենացն իւր անձկայրեաց,
փառազգաստեալ նախորդապատ կալով ի թեմն աստուածանոէր,
Եւ յայտնագոյն եւս անդ՝ ի լուր գանգից նախկին իւր ձայնատուին,

Գոչեաց սըրտագին և ինքն առ կոչողն.

« Ար յաղածրի տիոց իմոց ի սէր ցո զիս խանդավառեալ,
թորորեցեր զեռախարոյիկ սըրտիս, մըտացս և ըզհոգուց՝
Ծդիւր ըզբեզ տեսանելոյ, Արվսիսարար արդ պաղատիմ,

Հապ'օն ցոյց, անձկամ, և զգէմարդ թագուն :

— « Այլ մըսեղի մարդոյ չիք հնար՝ տեսիալ զիս՝ կեալ դեռ եւս ի կեանս » :

— « Ո՛հ, բարձ դու բարձ օն զիեանս յինչն, առ զվարագոյր մարմնոյս ի բաց,
Զի մի հայել դեռ յառաւեսք առօրէից դարձին աշկունը

ի գնալս իմ ի բաց ի Սուրբ լեղանոյս » : . . .

Ընդունելի գրտան թախանձնն, և երկտասան Պատարազացն
ի լուսմն՝ Երկինք հատին զըմանի՝ կոչել զեռնոյն զինքն ի վայելս,
Անդ ըշրաւերժ մատուցանել նոր երիցակցաց բան և չորից՝

Լզպաշտօն հանդէպ Պատինն Աստուծոյ:

Կոչմանն ի լուր՝ դէմբ ժըմտագին, թէպէտ մարմնով չարչարակիր,
Դերելակեաց ի Հաւատոց կառս, ամրապինդ ի Յոյս, ի Սէր,
Եւ յանհիւս անդ գիւ ի գիւ բառակորով Աւտարից կրօնին,

Ասուրհայր հատանէր զերկնից ասպարէզ:

Փառասրմբակ դոռմթեն նըժոյգին Համբերութեան, Վրշտակրութեան,
Անձնանըէր եղայրական սիրոյ, Վարուց ամբըծութեան,
Զերասանակ նոցին ուզդէ ինքն Ազոթիւր և ձըզնութեամբը,

Եւ ձայն զայս յետին տայ սըգացելոց.

« Աղջամբ մասաջիք, Հարբ և Եղարբ, ողջոյն ծնողացս յինչն տաջիք,
Յերանաւէտ կենդանութիւն կոչեալ թողում զաղցաւոր կեանս . . .
Ո՛հ, ականել ես ըշկամիմ՝ որում սիրէն զիս՝ զարտասուս,

Այլ զեհի բասափս լերուց խընդակիցը :

— « Հապ'օն, ողջամբ երթ, սիրելի հոգին, ի ձայն զըեզ կոչողին,
Այլ մի յուշոյդ անկցին նըշխարբ աստէն աւանդ թողեալ յերկրի,
Ոչ լոկ մարմնոյդ նըշխարբ, ոյց կայ զգենուլ ըզձեւ զանապական,

Այլ սըրտի սիրոյդ նըշխարբ հոգեկիցը :

« Եւ որ զըտարդ հաւատարիմ զշետ կոչողին երկնաւորի,
Հաւատարիմ լիք օն ձայնի և կոչողացս ըզբեզ յերկրէ.
Մ'չն միում իդաք են հոգեսլաց, ծնողացդ, եղարց, բերցդ ըստ մարմնոյ,

Եւ ըստ հուզոյ Հարցդ և Հարազատաց :

« Են են և իդաք տառապելոյ երկրին՝ ուր ազգ ըոյին հեծէ,
Են համասփիւս ընդ դիր և տար ցըրուեալ որդւոց հայ հայրենիաց.
Հըշտակ յերկինս աղերսարկու զբեզ հաւատամբ յըղեալ ի մէնջ,

Զերկնից ողորել զայ արդարադատ :

« Են և իմոյս, ո՛հ, սեփական իզձը, զորս ի քոյդ մերձեալ շիրիմ,
Եւ ի կայլակս լուսաշիթ արտասուածիլ ծաղկանց հիւսկէն,
Երբ ըզըսակ յեսում ի դիր հանգըստեան լուր զամբարանիդ . . .

Առ որում տըցնիմ՝ յարդեանցն ի հանդէս » :